

Meditatie Matt. 5: 1-12 - *Zalig zijn die treuren, want zij zullen vertroost worden.*

Ik heb wel eens gehoord over iemand die een groot verdriet te verwerken kreeg. Er was een geliefde gestorven. Vanuit de gemeente ontving deze persoon een kaartje met deze tekst erop: *zalig die treuren want zij zullen vertroost worden.* Dat kaartje viel niet bepaald goed bij de ontvanger. Iemand die rouwt heeft niets aan een tekst dat zij eens – later – vertroost zal worden. Mensen die verdriet hebben te dragen zitten sowieso niet te wachten op al te vrome oplossingen. Denkt u maar aan de vrienden van Job. Het beste wat zij deden was wat zij in het begin deden. We lezen in Job 2:12: *zij verhieven hun stem en weenden, scheurden hun mantels en strooiden stof op hun hoofd, hemelwaarts. En zij zaten bij hem op de grond, zeven dagen en zeven nachten; niemand sprak tot hem een woord, want zij zagen dat zijn smart zeer groot was.* Dit was het beste, in de volgende hoofdstukken doen de vrienden hun mond open, en daarvoor worden ze aan het eind van het boek door God berispt. Als iemand leed heeft te dragen, hebben omstanders vaak te neiging om dat leed met woorden te verkleinen. Maar dat doen we meestal niet voor degene die leed draagt, maar voor onszelf! Wij vinden het zo lastig om met verdriet om te gaan. We willen liever niet dat verdriet te lang duurt. Het leven moet zo snel mogelijk weer z'n gewone gangetje gaan.

Toch zou je bijna denken bij het lezen van de Bergrede dat Jezus ongelukkige, treurende mensen gelukkig prijst. Maar het ligt net wat anders. Wat bedoelt Jezus nu precies met deze zaligspreking?

Voor een antwoord op deze vraag is het nodig dat we deze zaligspreking lezen in nauw verband met de vorige zaligspreking. Daarin sprak Jezus over het Koninkrijk der hemelen. Johannes de Doper was eerder al gekomen en riep op tot bekering, want zo zei hij: 'Het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen' (Mattheus 3 vers 2). Met de komst van Jezus is het Koninkrijk inderdaad gekomen, maar nog niet in zijn volle glans en heerlijkheid doorgebroken. Het is er, maar nog niet ten volle. Er is nog zoveel tegenstand tegen dat Koninkrijk, tegenstand tegen de Koning van dat Koninkrijk. Dat is iets dat we vandaag de dag herkennen.

Zalig worden gesproken die mensen die vanuit hun geloof in Jezus er om treuren dat dit Koninkrijk nog niet is doorgebroken in alle heerlijkheid. Zalig worden die mensen gesproken die er om treuren dat Jezus nog niet zichtbaar voor alles en iedereen, op de troon zit als Koning. Want Hij moet Koning zijn, totdat Hij alle vijanden onder Zijn

voeten heeft gelegd. (1 Korinthe 15 vers 25). Jezus moet koning zijn over heel deze wereld. Maar er is tegenstand. Het is de raadselachtige werkelijkheid van de weerstand van het schepsel tegen God. Zoveel vijanden moeten overwonnen worden: de dood, de honger, de zinloosheid, de angst en zo vele andere machten, die de schone schepping verderven.

Als je dit beseft ga je de zaligspreking, die we in deze meditatie behandelen, langzaam beter begrijpen. Het is voor een gelovige een trieste zaak dat er nog machten werkzaam zijn die Jezus nog niet onder Zijn voeten heeft gelegd. De dood is er nog, de duivel gaat rond, het lijden op aarde is enorm, de zonde in mensenharten maakt dat er geen einde lijkt te komen aan uitbuiting van de zwakken, verdrukking van minderheden, geweld tegen andersdenkenden. En acht, je valt jezelf ook nog zo vaak tegen. Het is om treurig van te worden....

Ken je daar wat van?

Hier gaat het dus om verdriet omdat het Koninkrijk nog steeds niet doorbreekt. Een verlangen dat Gods wil gedaan wordt, op aarde en in de hemel. Het is het treuren vanuit de verwachting die ook Simeon en Anna kenden. U weet wel, die twee oudere mensen die in de tempel aanwezig waren toen Maria en Jozef met hun Kind in de tempel kwamen. Zij verwachtten de vertroosting van Israël: ze zagen uit naar de komst van Gods Rijk.

Bijbeluitleggers uit 'zwaardere hoek' benadrukken bij dit vers vaak het treuren over de eigen persoonlijke zondigheid van de mens. En ik wil ook niet ontkennen dat dit niet meespeelt. Maar het gevaar is dat je weer wordt teruggeworpen op je eigen zondaar zijn. Alsof Jezus hier wil dat we ach en wee gaan klagen om dat wij zelf zo zondig zijn. Want dat wordt als een wezenlijk onderdeel van geestelijk leven gezien. Hoe meer besef van eigen zondigheid, hoe groter je verlangen naar verlossing, hoe beter christen je bent! En zolang dit verdriet om je zondigheid ontbreekt ben je nog niet echt bekeerd.

Maar daar geeft naar mijn idee de tekst geen aanleiding voor. Het is breder, groter. Het gaat over verdriet hebben over alles dat het Koninkrijk tegenwerkt. En daar maakt onze persoonlijke zonde natuurlijk deel van uit. Maar straks, aan het eind van de zaligsprekingen zal Jezus zijn discipelen omschrijven als zout en licht.

Smaakmakers en lichtverspreiders in een wereld waar het smakeloos en donker is

geworden. Mensen worden niet tot God getrokken door ons besef van eigen gebrekkigheid, maar door onze liefde voor onze Heiland. Hij geeft perspectief op verlossing en een prachtige toekomst. Een toekomst waar je intens naar kunt verlangen.

Nogmaals, de Here Jezus heeft het in de Bergrede niet over treuren van verdriet in z'n algemeenheid. Al mag iedere gelovige er op rekenen dat God je wil troosten als je verdriet hebt. En daarvoor gebruikt God heel vaak broeders en zusters die medelijden tonen. Broeders en zusters die de moed hebben jouw verdriet ook in hun eigen hart toe te laten. Niet met goedkope antwoorden, maar met het dragen van elkaars lasten, in gebed, in zorg, in bewogenheid.

Hij heeft het ook niet alleen maar over treuren over je eigen zondige staat. Het gaat om treuren omdat de Koning er nog niet is. Het is treuren omdat je intens verlangt naar het moment dat Hij verschijnt en een eind gaat maken aan alles dat het doorbreken van het Koninkrijk tegenwerkt.

Zalig zijn die gelovigen die treuren, want zij zullen vertroost worden. Dat betekent: houd moed, want het Koninkrijk komt.

En als het Koninkrijk er is zal het gebeuren. Jezus zelf zal de tranen van de ogen afwissen! Je zal vertroost worden. Dat is wat Jezus belooft in de Bergrede. En reken er maar op dat Hij zijn woord houdt.

AMEN